

1 PITA

¹ E Pita. Yesus Kristus na e qarınbej deqa e aqa anjam mare mare laqnum. Nıngi nuńgo segi segi qure utru uratosib jaraiyosib sawa sawa kalil keretosib di unub. Nıngi Pontus sawa ti Galesia sawa ti Kapadosia sawa ti Esia sawa ti Bitinia sawa ti di unub. E anjam endi neńgreńyosim nuńgoq qarınyonum. ² Tulań nami Abu Qotei a nıngi qa qalieosiq gıltngej. A degyej. Di kiyacaq? Aqa Mondor na nıngi aqa segi kumbra boleq di atımqa nıngi Yesus Kristus aqa anjam dauryqajqa deqa. Yim aqa leń aiyej qaji dena nıngi yansńgwajqa deqa. O ijo was, Qotei a nıngi qa are tulań boleiyımqa nıngi geregere lawo na soqniy.

Qotei a ńambile boledamu lań goge dia iga gereiyetgej unu

³ Iga gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa Abu Qotei aqa ńam soqtoqnqom. Qotei a iga qa tulań dulosıqa ńambile bunuj egej. A na Yesus Kristus subq na tigeltej gam dena iga ńambile bunuj egej. ńambile bunuj dena iga sıngilateqnu deqa iga ıngi bole bole Qotei na mondoń egwas qaji deqa tarińoqnsim unum. ⁴ ıngi bole bole di ugeqa keresai. A koboqa keresai dego. Qotei na lań goge dia nıngi gereiyetńgej unu. ⁵ Nıngi Yesus qa nuńgo areqalo sıngilateqnub deqa Qotei aqa sıngila kobaquja na nıngi taqatńgej unu. Deqa dińo batiamqa Qotei na nıngi torei elenqas. Kumbra di brantim nıngi unqab.

⁶ Qotei na ningi degsim elenqas deqa ningi tulan areboleboleinjeqnu. Gulbe utru segi segi na ningi jaqatin engeqnu di unqum. Sokiñala gulbe di olo koboqas. ⁷ Gulbe deqaji nunqoq boqnimqa ningi nunqo areqalo Yesus qa bole singilatqab kiyo sai kiyo di Qotei a unqas. Yimqa mondon diño batiamqa Yesus Kristus a brantosim a ningi qa tulan areboleboleiyim ningi binjingsim ñam koba engwas. Iga qalie, gol a inqi tulan boledamu. Tamo nanqi ngyuwo na gol koitoqnsib dena qalieeqnub, gol di bole kiyo sai kiyo. Dego kere nunqo areqalo Yesus qa singilateqnub qaji di tulan bolequja. Nunqo areqalo dena gol agi ugeosim koboqas qaji di tulan bunyejunu. ⁸ Nami ningi Yesus unosaieqneb. Bini dego ningi a unosaieqnub. Ariya ningi a tulan qalaqalaiyoqnsib a qa nunqo areqalo singilatoqnsib a qa tulan areboleboleinjeqnu. Nunqo arebolebole dena mandam qaji arebolebole kalil tulan bunyejunu. Nunqo arebolebole di aqa utru iga na dauryosim ubtqa keresai. ⁹ Ningi Yesus qa nunqo areqalo singilateqnub deqa Qotei na ningi elenqas.

¹⁰ Qotei na ningi elenqajqa anjam di aqa medabu o qaji tamo nanqi nami maroqneb. Nango anjam di aqa utru nanqi qalieqa osib deqa geregere namoqnsib wauoqneb. ¹¹ Kristus aqa Mondor a nango are miligiq di sosiqa nango medabuq na anjam endegsi babtosiq maroqnej, “Bunuqna Kristus a jaqatin osim moism olo subq na tigelosim lan qureq oqsim dia a ñam koba ti sqas.” Qotei aqa medabu o qaji tamo nanqi endegsib nenemoqneb, “Kristus a bati gembu bqas? Kumbra kiye namoqna brantim Kristus a bunuqna bqas?”

¹² Onaqa Qotei na kamba nanği endegsi minjrej, “Anjam ninği mareqnub qaji di aqa damu nunžo bati qa brantqasai. A bunuqna brantqas.” O ijo was, Qotei na ninği elenqajqa anjam di aqa med-abu o qaji tamo nanği nami maroqneb. Onaqa bunuqna a na aqa Mondor Bole qarinyonaqa lan goge na aisiq Qotei aqa anjam maro tamo nanği sinğilatnjroqnej. Yeqnaqa nanği Kristus aqa anjam bole plaltoqnsib ninği merņgoqneb. Anjam bole di aqa utru Qotei aqa lan anğro nanği gegerere qalieqajqa are koba unu.

Qotei na iga aqa segi kumbra boleq di sqajqa osiq metgej

¹³ Deqa ninği nunžo walwel gegerere taqatqajqa are qaloqniy. Osib mondoņ Yesus Kristus a olo lan qureq na brantosim ninği qa are boleiyqajqa deqa tariņoqnsib soqniy. ¹⁴ Sosib ninği anğro du du bulosib Qotei aqa anjam gegerere qusib dauryoqniy. Nami ninği Qotei qaliesai deqa ninği nunžo areqalo uge uge dauryoqneb. Ariya bini ninği kumbra di olo dauryaib. Uratij. ¹⁵ Qotei a gaigai aqa segi kumbra boleq di sosiq dauryeqnu. Deqa ninği dego Qotei aqa kumbra boleq di sosib dauryoqniy. Utru deqa Qotei na ninği metņgej. ¹⁶ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenğrenyeb unu, “Ninği ijo kumbra boleq di sosib dauryoqniy. Di kiyaaqa? E dego ijo segi kumbra boleq di sosim dauryeqnum.”

Kristus aqa leņ aiyej qaji dena Qotei na iga awaigej

¹⁷ Ninği Qotei endegsib meteqnub, “O gago Abu.” Qotei aqa ņamgalaq di tamo unğasari kalil

nanği kerekere unub deqa a kumbra qujai na nanço une qa peginjreqnu. A nanço segi segi wau unoqnsiq dena nanği peginjreqnu. Deqa ninği endegsib maroqniy, “Mandam endia gago qure utru sosai.” Degsib maroqnsib Qotei qa ulaoqnsib aqa sorgomq di geregere soqniy. ¹⁸ Ninği qalie, nami ninği nunço moma nanço kumbra uge uge dauryoqnsib soqneb. Sonabqa Qotei na olo nunço uneq na ninği awaingej. Mandam qa ñoro ti gol ti silva ti koboqas qaji dena Qotei na ninği awaingosai. ¹⁹ Kristus aqa len aiyej qaji dena ninği awaingej. Kristus aqa len di tulan bolequja. Kaja du du nami Qotei atraiyoqneb qaji nanço jejamuq di yu bei saiqoji. Dego kere Kristus aqa jejamuq di une bei saiqoji. ²⁰ Tulan nami Qotei a mandam atosaisosiq a Kristus qa qalieosiq giltej. Ariya bini diño bati jojomqo deqa Qotei a ninği qa osiqa Kristus qarinyonaq bej. ²¹ Bosiq ninği aqaryaingej deqa ninği Qotei qa nunço areqalo singilatoqnsib unub. Kristus agi moinaqa Qotei na olo subq na tigeltosiq metonaqa a lan qureq oqsiq dia ñam kobaquja ej. Utru deqa ninği Qotei qa nunço areqalo singilatoqnsib a qa tarinoqnsib unub.

Iga segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnqom

²² Ninği anjam bole dauryosib nunço qunun yansobuleb. Utru deqa ninği na nunço Kristen was nanği bole qalaqalainjreqnub. Ariya kumbra di ninği olo torei singilatosib segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnsib soqniy. ²³ Ninği ingi meli bulosib ñambile bunuj eb. Ingi meli ugeqas qaji dena ninği ñambile osai. Ingi meli gaigai sqas qaji dena ninği ñambile eb. Ingi meli di Qotei aqa anjam. Anjam

di nambile ti. A gaigai sqas. ²⁴ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenjrenjyeb unu, “Tamo ungasari nanği mandamq endi bati olekoba sqasai. Nĩn a gaigai kanjranjernaqa balamtamo aqa so a sokiñalayoqnsiq ulonjenu dego kere tamo ungasari nanği urur koboqab. Nanjo ñam balamtamo aqa so bulosim ulonqas. ²⁵ Ariya Tamo Koba aqa anjam a bati gaigai sqas.” O ijo was, anjam bole di agi Yesus aqa anjam maro tamo nanği palontoqnsib ninği mernjoqneb.

2

Yesus a tal ai bul

¹ Ninği nambile bunuj eb deqa ninği kumbra uge kalil uratıy. Gısan anjam ti maqu kumbra ti are uge ti yomu anjam ti kalil di ninği torei uratekri-tiy. ² Iga qalie, anjro mom nanği munğum qaq uyqajqa qarnjreanu. Dego kere ninği munğum qaq bolequja Qotei aqaq na beqnu qaji di oqajqa are qaloqniy. Munğum qaq di Qotei aqa anjam. A jıga bei saıqoji. Munğum qaq dena nunjo qunun aqaryaiymqa ninği tulan boleosib sıngılaqab. Yim Qotei na ninği elenqas. ³ Tamo Koba a na ninği kumbra bole engeanu. Aqa kumbra di ninği uyo oneıyoqnsib mareqnu, “Bole.”

⁴ Tamo Koba a tal ai bul sıngıla na tıgelejunu. Tal ai di nambile unu. Ninği tal ai deq boiy. Tal ai di tamo qudei na unsıbqa uge qa marsıb taqal waiyeb. Ariya Qotei na olo tal ai di gıltosıqa marej, “Tal ai di tulan bolequja.” ⁵ Ninği dego tal ai bul nambile unub. Qotei aqa Mondor na ninği aqa segi tal sqa marsıqa ninği gereıngeanu. Deqa ninği

Qotei aqa atra tamo bolequja sosib Yesus Kristus aqa ñam na nungo segi jejamu Qotei atraiyoqñib a ninği qa tulan arearetoqñqas.

⁶ Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Ninği quiy. E na tal ai qujai giltosim tal singilatqajqa deqa tumaq di tigelttem unu. Tal ai di tulan bolequja. A singila koba. E na Saion manaq di tigelttem unu. Deqa tamo nanği tal ai di osib nango areqaloq di singilatqab di nanği jemainjrqasai.” ⁷ O ijo was, tal ai tuma qaji di agi Kristus. Ninği Kristus qa nungo areqalo singilateqñub deqa ninği mareqñub, “Tal ai di tulan bolequja.” Ariya tamo nanği Kristus qa nango areqalo singilatosaieqñub qaji nanği tal ai di uge qa mareqñub. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu,

“Tal gereiyo qaji tamo nanği na tal ai di arqşibqa uge qa marsib taqal waiyeb. Onaqa tal ai di Qotei na olo osiq tumaq di tigeltej unu.”

⁸ Qotei aqa anjam bei dego nami endegsib nengrenyeb, “Tamo qudei nanği tal ai di quraqyoqñsib mangaleqñub.” O ijo was, tamo nanği di Qotei aqa anjam gotranyeqñub. Utru deqa nanği tal ai di quraqyoqñsib mangaleqñub. Qotei a nami marej, “Nanği tulan padalqab.”

⁹ Ariya Qotei na ninği gıltngej deqa ninği aqa atra tamo sosib a ombla mandor kokba tigelonub. Tigelosib ninği aqa segi kumbra boleq di sosib dauryeqñub. Ninği aqa segi tamo ungasari tintin unub. A na ninği gıltngej deqa ninği aqa so bole kalil ubtekritoqñsib mare mare laqñub. Nami ninği ambruc di soqñeb deqa Qotei na ninği metñgonaqa ninği ambru uratosib suwanjoq

beleneb. Suwaŋo di tulaŋ bolequja. ¹⁰ Nami niŋgi tamo uŋgasari laŋaj soqneŋ. Ariya bini niŋgi Qotei aqa segi tamo uŋgasari unub. Nami Qotei a niŋgi qa are boleiyosaioqnej. Ariya bini a niŋgi qa are boleiyeqnu.

Iga Qotei aqa wau tamo bole sqom

¹¹ O ijo was bole, niŋgi mandamq endi yaun tamo bulosib unub deqa e niŋgi endegsi merŋgwai. Nuŋgo areqalo namij ti nuŋgo qunuŋ ti ombla qoteqnuŋ. Deqa niŋgi nuŋgo areqalo namij torei qoreiyiy. ¹² Bini niŋgi sawa bei bei qaji naŋgo ambleq di unub. Deqa niŋgi naŋgo ŋamgalaq di kumbra bole bole dauryoqniy. Dauryoqniŋ naŋgi nuŋgo kumbra di unoqnqab. Unoqnsib naŋgo yomu anjam niŋgi qa mareqnuŋ qaji di naŋgi uratosib mondoŋ une pegiyo bati qa naŋgi Qotei aqa ŋam soqtoqnqab.

¹³ O ijo was, niŋgi Tamo Koba a qa are qaloqnsib sawa taqato qaji tamo naŋgi ti mandor kokba ti naŋgo anjam dauryoqniy. ¹⁴ Osib tamo gate naŋgo anjam dego dauryoqniy. Tamo gate naŋgi di agi mandor kokba naŋgi na qarinjreqnab giloqnsib tamo uŋgasari kumbra uge uge yeqnuŋ qaji naŋgi kamba awai uge enjreqnuŋ. Osib tamo uŋgasari kumbra bole bole yeqnuŋ qaji naŋgo ŋam soqtetnjreqnuŋ. ¹⁵ Qotei aqa areqalo agiende. Niŋgi kumbra bole bole yoqniŋqa nanari tamo agi niŋgi yomuŋgeqnuŋ qaji naŋgi nuŋgo kumbra di unsibqa naŋgo anjam uge di olo uratosib mequmesqab. ¹⁶ Bole, niŋgi tamo bei aqa sorgomq di sosai. Niŋgi deqa are qaloqnsib walweloqniy. Ariya niŋgi endegsib are qalaib, “Iga tamo bei aqa

sorgomq di sosai deqa unqum, iga kumbra uge uge yoqnqom.” Ningi deqsib are qalaib. Ningi Qotei aqa kangal tamo bul unub deqa ningi aqa sorgomq di soqniy. ¹⁷ Ningi tamo unqasari kalil nangi kumbra bole bole osornjroqniy. Osib nunqo Kristen was nangi qalaqalainjroqniy. Ningi Qotei ulaiyoqniy. Ningi mandor kokba nango nam soqtetnjroqniy.

Iga Kristus aqa kumbra dauryoqnsim jaqatin qoboioqnoqom

¹⁸ O kangal tamo, ningi nunqo wau qa gate nango sorgomq di sosibqa nango anjam dauryoqniy. Wau qa gate bole nango anjam segi dauryoqnaib. Wau qa gate uge nango anjam dego dauryoqniy. ¹⁹ Ningi Qotei qa are qalsib wau bole yib nunqo wau qa gate nangi lanja jaqatin enqwab di unqum. Ningi jaqatin di qoboioqniy. Yimqa Qotei a nunqo kumbra deqa tulan areboleboleiyqas. ²⁰ Ariya ningi wau uge yib nunqo wau qa gate nangi deqa lungib ningi jaqatin qoboioqab di Qotei a ningi awai bole enqwasai. Ningi wau bole yib nunqo wau qa gate nangi na lungib ningi jaqatin qoboioqab di Qotei a nunqo kumbra deqa tulan areboleboleiyqas.

²¹ Kristus a dego ningi aqaryainqwa osiqa jaqatin qoboioyosiq moiyej. Aqa kumbra di a na ningi osorngej deqa ningi kamba aqa kumbra di dauryosib jaqatin oqnsib soqniy. Qotei a ningi degyqa osiqa metngej. ²² Kristus a une bei yosaiioqnej. Aqa medabu na gisan anjam bei dego marosaiioqnej. ²³ Jeu tamo nangi na a misilinyoqnsib anjam uge uge minjeqnaqab a deqa kamba anjam uge bei nangi

minjrosaiyoqnej. Nanġi a jaqatin koba yeqna b a deqa olo nanġi jaqatin enjraqajqa marosaiyoqnej. A aqa segi jejamu osiqa Qotei aqa baŋq di uratej. Qotei aġi iga geregere pegigeqnu qaji. ²⁴ Kristus a gago une kalil qoboyosiqa aqa segi jejamuq di gago une atsiqa a namburbasq di iga qa gainnej. Iga moyobulosim olo nambile sosim une aqa kumbra uratosim kumbra bole yoqnaqajqa deqa osiqa namburbasq di iga qa gainnej. Jeu tamo nanġi na Yesus qalougetosib jaqatin koba yeb. Aqa jaqatin dena a na iga olo boletgej.

²⁵ Nami ninġi kaja bul sosibqa nunġo segi areqalo na aleloqnsib laqneb. Ariya bunuqna ninġi Mandor Yesus aqa areq beb deqa a na nunġo qunun geregere taqatejunu.

3

Tamo unġa wo nanġi kumbra bole yoqnebe

¹ O unġasari, ninġi nunġo gumbulun nanġo sorgomq di soqniy. Nunġo gumbulun qudei nanġi Qotei aqa anjam dauryosaiabqa di unġum, ninġi mequmesosib nanġo nambgalaq di kumbra bole bole yoqniy. Yibqa nanġi unsib dena nanġi are bulyqab. ² Ninġi deqsib kumbra bole na walwelosib nanġo sorgomq di soqni b nanġi unsib marqab, ninġi unġasari bole. ³ Ninġi nunġo jejamu walatqajqa are prunġoqnaiq. Ninġi nunġo gate pranjoqnsib wala bole bole gateq di jugoqnaib. Osib kolilei na nunġo jejamu walatoqnaib. Gara wala ti dego jugoqnaib. Inġi inġi di lanġa jejamu qa wala. ⁴ Ninġi nunġo are miligi walatqab di bolequja. Are miligi aqa wala agiende. Ninġi

are bole na sosibqa tamo ungasari kalil nanği lawo na gereinjroqniy. Are miligi aqa wala di Qotei aqa namgalaq di tulan boledamu. Wala di ugeqa keresai. ⁵ Agi Qotei aqa ungasari nami soqneb qaji nanği nanço are miligi degsib walatoqneb. Osib Qotei aqa kumbra boleq di sosib aqa tariñoqnsib nanço gumbulun nanço sorgomq di soqneb. ⁶ Niği Sara uniy. A na aqa tamo Abraham aqa anjam dauryoqnsiqa minjoqnej, “Ni ijo tamo koba.” Deqa ungasari, niği Sara aqa kumbra di dauryosib kumbra bole yoqniy. Niği ulaaib. Niği kumbra bole yoqnqab di niği Sara aqa angro tintin sqab.

⁷ O tamo, niği dego areqalo bole dauryosib nunço nıaun nanği koba na geregere soqniy. Nunço nıaun nanği tamo sai. Nanği unıa. Nanço jejamu sinğila sai. Deqa niği lawo na nanği kumbra bole bole osornjroqniy. Niği qalie, nunço nıaun nanği niği ti koba na nıambile gaigai sqab. Deqa niği nunço nıaun nanği geregereinjroqniy. Niği kumbra degyqab di inği bei na nunço pailyo getentqa keresai. Qotei a nunço pailyo quoqnqas.

Niği gaigai kumbra bole yoqniy

⁸ Ariya e na ijo anjam endi kobotqa osiy niği endegsi merıngwai. Niği kalil koba na geregere are qujaitoqnsib tamo ungasari kalil nanği qa duloqniy. Osib niği segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnsib Kristen was nanği qa are boleınqoqnim nunço segi nıam aguq atoqniy. ⁹ Tamo qudei na niği kumbra uge enğibqa niği kamba olo nanği kumbra uge enjraib. Tamo qudei na niği anjam uge merıngibqa niği kamba olo nanği anjam uge

minjraib. Niŋgi naŋgi qa endegsib pailyoqniy, “O Abu, ni na naŋgi boletnjrime.” Qotei a niŋgi degyqa osiqa metŋgej. Deqa niŋgi degyibqa Qotei a kamba niŋgi boletŋgoqnqas.

¹⁰ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenŋrenjyeb unu, “Tamo bei a so bole sqa marsimqa a anjam uge bei maroqnaiq.

A gisaŋ anjam dego maroqnaiq.

¹¹ A kumbra uge kalil torei qoreiyosim kumbra bole segi yoqneme.

Osim tamo uŋgasari kalil naŋgi koba na lawo sqa-jqa siŋgilaoqneme.

¹² Tamo uŋgasari naŋgi kumbra bole deqaji yoqn-qab di Tamo Koba a na naŋgi geregere taqatnjroqnqas.

Osim naŋgo pailyo dego quetnjroqnqas.

Ariya tamo uŋgasari kumbra uge uge yeqnub qaji naŋgi Tamo Koba a na olo qoreinjroqnqas.”

Iga kumbra bole bole yimqa jeu tamo naŋgi na iga jaqatiŋ egwab

¹³ O ijo was, niŋgi kumbra bole bole yqajqa siŋgilaoqnqab di tamo yai na niŋgi olo ugeugeiŋwas? ¹⁴ Bole, niŋgi kumbra bole bole yibqa tamo qudei na niŋgi jaqatiŋ eŋwab. Di uŋgum. Niŋgi deqa areboleboleiŋgem. Tamo naŋgi dena niŋgi ula eŋgeqnub. Ariya niŋgi naŋgi ulainjraib. Osib are gulbeiŋgaiq. ¹⁵ Niŋgi nuŋgo are miligiq di Tamo Koba Kristus atsib soqniy. Soqnibqa tamo qudei na niŋgi endegsib nenemŋwab, “Niŋgi iŋgi bole kiye qa tariŋoqnsib deqa areboleboleiŋgeqnu?” Degsib nenemŋgibqa

ningi na kamba anjam kiyersib minjrqa oqnsib geregere are qaloqnsib minjroqniy. ¹⁶ Ariya ningi anjam singila na nanği minjraib. Ningi Qotei ulaiyoqnsib lawo na nanği anjam minjroqniy. Osib ningi gaigai Qotei aqa ñamgalaq di une saiyoji sosib Kristus aqa ñam na kumbra bole bole yoqniy. Yoqniy jeu tamo agi ningi misilingeqnub qaji nanği nunjo kumbra di unsib jemainjrqa. ¹⁷ Deqa iga kumbra bole bole yoqnoqom. Yoqnim Qotei a marim tamo qudei na iga jaqatin egoqnoqab di kere. Ariya iga kumbra uge uge yimqa tamo qudei na iga jaqatin egwab di uge. Iga degyqasai.

Kristus a iga qa moisiq olo subq na tigelej

¹⁸ Ningi Kristus qa are qaloqniy. Kristus a une saiyoji sosiqa a une tamo nanjo padalo sawa osiq nanjo une qa moiyej. O ijo was, Kristus na ningi joqsim Qotei aqaq oqwajqa deqa osiq ningi qa moiyej. A bati qujai qa moiyej deqa a olo moiqa keresai. A tamo bulyosiqa mandamq endi sonaqa jeu tamo nanği na a qalnab moiyej. Moisiq olo subq na tigelosiqa a mondor ti soqnej. ¹⁹ Sosiqa moiyo sawaq aisiq dia mondor uge uge nanği Qotei aqa anjam palontosiq minjroqnej. ²⁰ Noa aqa bati qa mondor nanği di Qotei aqa anjam gotranjoqneb. Bati deqa tamo ungasari nanjo kumbra uge tulan kobaoqnej. Ariya Qotei a nanjo une qa urur kambatnjrosaijoqnej. A tarijosiq sokobaiyonaqa Noa a qobun kobaquja gereiyej. Gereiyosiq koboonaqa tamo ungasari 8 segi qobun gogetosib sonabqa awa koba bosiq ya tulan koba dej. Tamo ungasari 8 nanği di Qotei na elenjej deqa nanği bole soqneb. ²¹ Ya di yawo anjam bul. Qotei

na nanği yaq dena elenjej dego kere ninği ya na yanso onabqa Qotei a ninği elenjej. Ya dena Qotei a nunğo jejamu qaji jiga yansetnğosai. Ninği yanso osib Qotei pailyonab a nunğo pailyo di qusiqa nunğo are miligi qaji jiga yansetnğej. Qotei a Yesus Kristus olo subq na tigeltej gam dena a na ninği elenjej. ²²Kristus a lañ qureq oqej deqa bini a Qotei aqa ban woq di awejunu. Deqa lañ angro nanği ti lañ qaji mondor kokba ti lañ qaji singila ti kalil nanği Kristus aqa sorgomq di unub.

4

Iga gago areqalo namij uratqom

¹ Kristus na aqa segi jejamu osiqa jaqatin koba qoboiyosiq moiyej. Dego kere ninği Kristus aqa kumbra di singila na dauryosib nunğo segi jejamu osib jaqatin qoboiyesoqniy. Ninği degyiy. Di kiyafa? Tamo bei na aqa segi jejamu osim jaqatin qoboiyqas di a une uratqas. ²Osim a Qotei aqa areqalo segi dauryoqnqas. A aqa jejamu qa areqalo namij olo dauryqasai. ³Ninği qalie, sawa bei bei qaji nanği kumbra uge uge yqajqa tulañ arearet-njreqnu. Nami ninği dego nunğo areqalo namij na walweloqnsib kumbra uge uge yoqneb. Sawa bei bei qaji nanğo kumbra agiende. Nanği sambala kumbra yqajqa are prugnjqreqnu. Qolo jigeeqnaqa nanği ya uge uyoqnsib alañkobaoqnsibqa nanari-oqnsib laqñub. Osib Qotei aqa dal anjam go-tranjoqnsib gisañ qotei nanği biñinjreqñub. ⁴Nami ninği nanği daurnjrsib koba na kumbra uge uge

deqaji yoqneb. Ariya bini ningi kumbra di urateq-nub deqa nanngi na ningi nungoqnsib tulan prugo-qnsib ningi misilingeqnub. ⁵ Mondon sawa bei bei qaji nanngi di Qotei aqa ulatamuq di tigelosib nanngo une kalil babtosis minjib a quqwas. Bati deqa Qotei na tamo nambile so qaji nanngi ti tamo moreno qaji nanngi ti peginjraqas. ⁶ Utru deqa Kristus a nami tamo moreno qaji nanngi aqa anjam bole palontosi q minjroqnej. Tamo nanngi di jejamu ti sonab Qotei na nanngi peginjrej. Ariya mondon nanngi olo nambile osib Qotei bulosib mondor ti sqab.

Qotei a ningi wau segi segi engej

⁷ Mandam ti ingi ingi kalil ti koboqajqa bati jojomqo. Deqa ningi areqalo bole ti sosib nungo kumbra kalil geregere taqatoqniy. Ningi degyqab di ningi Qotei pailyqa oqnsib geregere pailyoq-qab. ⁸ E anjam kobaquja bei dego ningi endegsi merngit quiy. Ningi segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqniy. Qalaqalaiyo kumbra dena une gargekoba kabutejunu. ⁹ Deqa Kristen was nanngi nungo talq boqribqa ningi nanngi oqnsib geregere-injroqniy. Ningi nanngi aqaryainjrqa asgingaiq. ¹⁰ Qotei a ningi kalil qa are boleyosiq wau segi segi engej. Deqa ningi aqa wau tamo bolequja sosibqa aqa tamo ungasari nanngi qa wauoqnsib aqaryainjroqniy. ¹¹ Ningi qudei anjam palontqa wau osibqa Qotei aqa anjam geregere palontqniy. Ningi qudei tamo ungasari nanngi aqaryainjrqa wau osibqa Qotei na singila engimqa singila dena wauoqniy. Amqa wau kalil nanngi yeqnub qaji di tamo ungasari nanngi na unoqnsib Yesus Kristus aqa ñam

na Qotei binjiyoqnqab. Yesus Kristus a bati gaigai ñam koba ti sinjila ti sqas. Bole.

Kristus a jaqatin qoboiej dego kere iga jaqatin qoboiyeqnum

¹² O ijo was bole, gulbe ugedamu ñamyuwo bu-losiq nungoq beqnu. Ningi deqa tulan prugosib endegsib are qalaib, “Gulbe deqaji nami gagoq di brantosaiognej.” Ningi deqsib are qalaib. Ningi nungo areqalo Kristus qa bole singilateqnum kiyoo sai kiyoo di Qotei a tenemtqa osiq deqa gulbe qarinyeqnaqa nungoq beqnu. ¹³ Kristus a nami jaqatin qoboiej dego kere ningi jaqatin qoboiyeqnum. Ningi deqa areboleboleingim soqniy. Yimqa mondon Kristus a rian koba ti brantimqa bati deqa ningi olo tulan areboleboleingim sqab. ¹⁴ Ningi Kristus aqa ñam ojejunub deqa tamo qudei na ningi misilingwab di unqum. Ningi deqa areboleboleingem. Ningi qalie, Qotei aqa Mondor rian ti unu qaji a na ningi beterngejunu. ¹⁵ Ariya ningi tamo ñumibqa kiyoo, ingi bajinibqa kiyoo, tamo nanqi ugeugeinjribqa kiyoo, tamo bei aqa wau ugetibqa kiyoo tamo qudei na unsib deqa jaqatin engwab di kere engwab. Deqa ijo was, ningi kumbra uge di yaib. ¹⁶ Ningi ñam Kristen ojesoqniyb tamo qudei na ñam deqa jaqatin engwab di kere. Ningi deqa jemainqaiq. Ningi tulan areboleboleingim Qotei aqa ñam soqtoqniy.

¹⁷ Une pegiyo bati jojomoqo deqa Qotei a namoqna aqa segi tamo unqasari nanqi peginjrqas. Deqa iga qalieonum, tamo unqasari Qotei aqa anjam bole gotranyeqnum qaji nanqi a na peginjrsim awai

tulanj ugedamu enjrqas. ¹⁸ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenjrenjyeb unu, “Qotei na tamo ungasari kumbra bole bole yeqnub qaji nanji elenqajqa banji koba. Deqa iga qalieonum, tamo ungasari Qotei qoreiyoqnsib une yeqnub qaji nanji a na elenqajqa olo tulanj banji koba.” ¹⁹ Deqa ijo was, Qotei a are soqnim ninji qudei jaqatinj oqab di kere. Ninji nunjo segi jejamu osib Qotei aqa banq di uratosib kumbra bole bole yoqniy. Qotei a gago Abu. A segi na iga gereigej deqa a bati gaigai iga taqatgesqas.

5

Kristen gate nanji na Qotei aqa tamo ungasari nanji geregere taqatnjroqnebe

¹ O Kristen gate kalil, e ninji anjam endegsi mernjwai. E dego gate. Kristus a jaqatinj osiq moinaqa e ijo segi njamdamu na unem. Mondonj a olo rianj koba ti brantimqa bati deqa Qotei na lanj goqe qaji inji bole bole ninji e ti egwas. Deqa Kristen gate, ninji wau endegyiy. ² Ninji Qotei aqa tamo ungasari nanji geregere taqatnjriy. Nanji kaja bul unub deqa Qotei na nanji joqsiqa nunjo banq di atej. Qotei na ninji wau di engej deqa ninji are bole na wauoqniy. Tamo qudei na ninji sinjila na wainjibqa ninji deqa wau di ojaib. Ninji silali qa osib wau di ojaib. ³ Ninji nunjo segi njam soqtosib Qotei aqa tamo ungasari nanji njirinj na taqatnjraib. Qotei na nanji joqsiqa nunjo banq di atej deqa ninji kumbra bole na ti lawo na ti nanji taqatnjriy. Yimqa nanji nunjo kumbra di unsib ninji daurnjwab. ⁴ Ninji kumbra degyibqa

mondonj kaja nanjo Mandor Koba a lanj qureq na brantimqa bati deqa ninji awai tulan boledamu oqab. Awai di ugeqa keresai. Gaigai sqas.

Iga gago segi walwel geregere taqatqom

⁵ O angro wala, ninji Kristen gate nanjo sorgomq di soqniy. O ijo was kalil, ninji nunjo segi ñam aguq atoqniy. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenjrenyeb unu, “Tamo ungasari nanjo segi ñam soqteqnuq qaji nanji Qotei na olo jeut-njreqnu. Ariya tamo ungasari nanjo segi ñam aguq ateqnuq qaji nanji qa Qotei a olo are boleiyeqnu.”

⁶ Deqa ninji nunjo segi ñam aguq atoqnsib Qotei sinjila ti unu qaji aqa sorgomq di soqniy. Yimqa bati kereamqa a na nunjo ñam olo soqtetngwas.

⁷ Qotei a gaigai ninji qa are koba qaleqnu. Deqa ninji na nunjo gulbe kalil oqnsib Qotei aqa banq di uratoqniy.

⁸ Ninji nunjo segi walwel geregere taqatosib ñam atoqnsib soqniy. Laion nanji tulan lelenoqnsib tamo ñumoqnsib uyeqnuq dego kere nunjo jeu tamo Satan a gaigai tamo ungasari nanji padaltnjrqajqa ñamoqnsiq laqnu. ⁹ Deqa ninji Yesus qa nunjo areqalo sinjilatoqnsib Satan gotranjoqniy. Ninji qalie, ninji jaqatin eqnuq dego kere Qotei aqa tamo ungasari sawa sawa kalilq di unub qaji nanji degsib jaqatin eqnuq. ¹⁰ Qotei a

iga qa are boleiyqajqa utru. A Kristus Yesus aqa ñam na ninji metngej deqa mondonj ninji Kristus ombla aqa rianj ti so bole gaigai sqab. Deqa ninji mandamq endi sokiñala jaqatin oqnsib koboamqa Qotei na ninji olo boletngosim sinjilatngimqa ninji

gaigai singila na tigelesqab. ¹¹ Qotei a bati gaigai singila koba ti sqas. Bole.

Anjam mutu qudei

¹² Anjam truquyala endi Sailas na e aqaryaibosiqa nengrenyosiq nungoq qarinyqo. E qalieonum, Sailas a gago Kristen was bole. O ijo was, Qotei a ningi qa are boleiyeqnu. E nungo areqalo tigeltetngitqa aqa kumbra di ningi geregere ojsib tigelesoqniy. E aqa kumbra deqa are qalsim anjam endi nengrenyonum.

¹³ Kristen was nangi Babilon qureq di Qotei qa loueqnub qaji nangi na ningi kaiyeingonub. Agi nangi ningi ti Qotei na giltngelj. Mak a dego ningi kaiyeingwo. Mak a ijo angro bul. ¹⁴ Ningi na nungo Kristen was kalil nangi segi segi kundoqnrsib qalaqalaiyo kumbra osornjriy.

Ningi kalil Kristus beteryejunub deqa ningi lawo na soqniy. Bole.

Yesus Aqa Anjam Bole 2000
The New Testament in the Anjam language of Papua
New Guinea, 2000 edition
Nupela Testamen long tokples Anjam long Niugini,
2000

Copyright © 2000 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Anjam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2001-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

6bd977a8-0139-583b-a367-c04faf6223cc